
Traduccions de la Bíblia al català

Autor:

Data de publicació: 22-11-2021

La primera traducció completa de la Bíblia catalana va ser produïda per l'Església Catòlica, entre 1287 i 1290. Va ser confiada a Jaume de Montjuïc per Alfons II d'Aragó. Les restes d'aquesta versió es poden trobar a París (Bibliothèque Nationale).

A principis del segle XV, la Bíblia va ser traduïda de nou al català per Bonifaci Ferrer. La traducció de Ferrer, coneguda com la Bíblia valenciana, es va imprimir el 1478 abans que s'imprimís cap Bíblia en anglès o castellà. [1] La prohibició, a Espanya i altres països catòlics, de les traduccions vernacles, juntament amb el declivi de la llengua catalana fins al seu renaixement al segle XIX, explica per què no hi va haver traduccions al català des del segle XVI fins al XIX. [2]

La primera traducció completa de la Bíblia catalana va ser produïda per l'Església Catòlica, entre 1287 i 1290. Va ser confiada a Jaume de Montjuïc per Alfons II d'Aragó. Les restes d'aquesta versió es poden trobar a París (Bibliothèque Nationale).

A principis del segle XV, la Bíblia va ser traduïda de nou al català per Bonifaci Ferrer. La traducció de Ferrer, coneguda com la Bíblia valenciana, es va imprimir el 1478 abans que s'imprimís cap Bíblia en anglès o castellà. [1] La prohibició, a Espanya i altres països catòlics, de les traduccions vernacles, juntament amb el declivi de la llengua catalana fins al seu renaixement al segle XIX, explica per què no hi va haver traduccions al català des del segle XVI fins al XIX. [2]

El 1832 un exiliat català a Londres, Josep Melcior Prat i Colom, patrocinat per la British and Foreign Bible Society, va traduir el Nou Testament, que es va publicar després el 1836 a Barcelona i de nou el 1888 a Madrid com el (Lo Nou Testament del nostre Senyor Jesu-Christ). [3]

Llista de traductors de la Bíblia

Article principal: Llista de traduccions de la Bíblia

Josep Melcior Prat i Colom (1779-1855)

Joan Roís de Corella, Psaltre del segle XV

Bonifaci Ferrer (València 1350-1417), 1478

Jaume de Montjuïc, segle XIII

Pau i Samuel Sais, 2000

Segle xx fins a l'actualitat

Al segle XX van sorgir moltes noves traduccions, tant catòliques com protestants.

Traduccions catòliques

1915-1925 Traducció inacabada de Frederic Clascar (Barcelona: Institut d'Estudis Catalans): només Gènesi

(1915), Cançó de cançons (1918) i Èxode (1925)

1928-1929 El Nou Testament (Barcelona: Foment de la Pietat Catalana)

1928-1948 La Sagrada Bíblia, de la Fundació Bíblica Catalana (Barcelona: Alfa); va començar el 1927 (publicat en 15 volums individuals, també conegut com a Bíblia de Cambó", ja que va ser finançat per Francesc Cambó). Hi ha diversos traductors, entre ells: Carles Riba, Carles Cardó o Josep Maria Millàs i Vallicrosa.

1926-1987 La Bíblia: versió dels textos originals i notes pels Monjos de Montserrat, en 28 volums. S'han publicat altres edicions basades en ella, en un sol volum i amb algunes variacions textuais[cal citació]

1968 La Sagrada Bíblia, 2a Edició: nova traducció en un sol volum, reimpressa en algunes ocasions per la Fundació Bíblica Catalana. És una traducció diferent de la versió de 1928-1948 de la mateixa editorial.

1980 Nou Testament (Barcelona: Claret), de Jaume Sidera i Plana

Traduccions protestants

1988 Nou Testament: el Nou Testament, de la Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya, amb l'ajuda de la International Bible Society

2000 La Bíblia: la Sagrada Escripura en llengua catalana; també La Bíblia del 2000 o Bíblia Evangèlica Catalana (BEC), traduïda per Pau Sais i Samuel Sais ([Barcelona]: Institució Bíblica Evangèlica de Catalunya), amb algunes edicions

2009 La Santa Bíblia o les Santes Escripures (Londres: Trinitarian Bible Society), del text massorètic

Traducció ecumènica

Per a la traducció ecumènica, els traductors catòlics i protestants van treballar junts. No obstant això, encara van sorgir dues traduccions separades de la Bíblia: l'edició catòlica incloïa textos deuterocanònics, mentre que l'edició protestant no.

1993 Bíblia Catalana Interconfessional (BCI), de l'Associació Bíblica de Catalunya, Editorial Claret, i Societats Bíbliques Unides, amb algunes reimpressions.

2004 Evangelis: de Marc, Mateu, Lluç i Joan, amb els fets dels Apòstols, la Carta de Pau als romans i el Llibre de L'Apocalipsi (Barcelona: Proa), traduït per Joan F. Mira de manera literària i filològica, religiosament neutre.

Testimonis de Jehovà

2016 Traducció del Nou Món de les Escripures Gregues Cristianes (Selters, Alemanya)[4].

Comparació

Traducció Gènesi 1:1-3 Joan 3:16

Bíblia Catalana Interconfessional (LIC)

Al principi, Déu va crear el cel i la terra. La terra era caòtica i desolada, les tenebres cobrien la superfície de l'oceà, i l'Esperit de Déu planava sobre les aigües. Déu digué: -Que existeixi la llum. I la llum va existir.

Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna.

Bíblia Evangèlica Catalana (BEC)

En el principi, Déu va crear el cel i la terra. La terra era caòtica i desolada, les tenebres cobrien la superfície de l'abisme i l'esperit de Déu planava per damunt les aigües. I Déu digué: "Que hi hagi llum"; i hi hagué llum.

Ja que Déu ha estimat tant el món, que ha donat el seu Fill únic perquè tot el qui creu en ell no es perdi, sinó que tingui vida eterna.

Bíblia dels monjos de Montserrat (1926-1982)

Al principi, Déu creà el cel i la terra. La terra era caòtica i desolada, les tenebres cobrien l'oceà i l'esperit de Déu batia les ales sobre l'aigua. Déu digué: «Que hi hagi llum». I hi hagué llum.

Perquè tant va estimar Déu el món, que va donar el seu Fill unigènit perquè tot el qui creu en ell no es perdi, sinó que tingui la vida eterna.

Bíblia de la Fundació Bíblica Catalana, 1a ed. (1928-1948)

En el principi creà Déu el cel i la terra. I la terra era vastitud i buidor, i la tenebra era damunt la faç de l'abisme, i l'esperit de Déu planava damunt la faç de les aigües. I digué Déu: «Sia llum». I llum fou.

Car tant estimà Déu el món, que donà el Fill unigènit, a fi que tot el qui creu en ell no es perdi, ans tingui vida eterna.

Evangelis de Joan F. Mira (2004)

Déu, en efecte, estimà el món de tal manera que li va donar el seu fill únic, a fi que tots els qui confien en ell no desapareguen sinó que tinguen una vida sense fi.

El Gènesi de Frederic Clascar (1915)

Al començament creà Déu el cel i la terra. I la terra era deserta i buida. I la tenebra era damunt la faç de l'abís. I l'esperit de Déu s'estenia damunt la faç de les aigües. I digué Déu: «Sia la llum». I la llum fou.

Referències

^ Tirant lo Blanc: noves aproximacions p113 Arthur Terry - 1999 El 12 d'abril de 1483, Daniel Vives va explicar als inquisidors com dos traductors es van comprometre a emenar una còpia d'una Bíblia escrita en vulgar limosi (és a dir, 'català antic'). però va tenir dificultats per a canviar aquestes paraules limusines en valencià".

^ "La Bíblia en el Renaixement - William Tyndale". Dom Henry Wansbrough.

^ Obres de Jordi Rubió i Balaguer: Il·lustració i Renaixença 1989 49 "El Dr. Olives nos confirma indiscutiblemente que fue obra del gran amigo de Bergnes, José Melchor Prat Colom. Aquel libro, pagado por la propaganda protestante, poca o ninguna relación tuvo con el renacimiento catalán cuyos patriarcas ...}"

^ Llibres de la Bíblia, jw.org [2020-09-28]

Enllaços externs

La Bíblia del 2000

La Bíblia a Internet